

IN MEMORIAM

C. E. BENJAMINS

13 JULI 1873—5 FEBRUARI 1940.

(MET EEN PLAAT.)

Plaat No. 8a. Op 5 Februari overleed te Groningen prof. dr. C. E. BENJAMINS. Zijn heengaan beteekent een groot verlies voor de keel-, neus-oorheelkunde.

CHARLES EMILE BENJAMINS werd in 1873 te Semarang geboren, waar hij de H.B.S. bezocht. Hij studeerde te Leiden en was in zijn studententijd reeds assistent bij SIEGENBEEK VAN HEUKELOM in de pathologische anatomie en bij ROSENSTEIN in de interne geneeskunde. Hij promoveerde te Gent. Hij vestigde zich in 1901 te Semarang, aanvankelijk als huisarts, later ook als keel-, neus-oorarts. In zijn verloftijd had hij zich in dit specialisme weten te bekwamen bij JURASZ in Heidelberg, KILLIAN te Berlijn en LUC te Parijs.

BENJAMINS werd in 1911 keel-, neus-oorarts aan het Antonius Ziekenhuis te Utrecht. Belangrijk voor zijn wetenschappelijke vorming was, dat hij tevens assistent werd bij ZWAARDEMAKER, van wien zoo'n groote invloed op de wetenschappelijke ontwikkeling van de keel-, neus-oorheelkunde in ons land is uitgegaan. In 1924 volgde de benoeming tot hoogleraar in de keel-, neus-oorheelkunde te Groningen als opvolger van SCHUTTER, welk ambt BENJAMINS aanvaardde met een rede: *Overgevoeligheidsziekten der bovenste luchtwegen.*

Hij was wegens gezondheidsredenen enkele weken geleden afgetreden.

BENJAMINS heeft een vooraanstaande plaats ingenomen in de keel-, neus-oorheelkundige wereld in binnen- en buitenland. Zijn omvangrijk wetenschappelijk werk, dat vooral is gebaseerd op een ongewoon uitgebreide kennis van de onderzoekingsmethodes in het laboratorium, heeft groote bekendheid gekregen. Hij had, als goed leerling van ZWAARDEMAKER, een groot talent voor het physiologische experiment. Zijn scherp inzicht, zijn dikwijls zoo origineele gedachtengang en zijn groote handigheid waren wel de eigenschappen, die hem hierbij het meest van pas kwamen. Daarbij liet hij zich nooit [door eenige moeilijkheid uit het veld slaan.

Was de proef mislukt, dan werd met een bewonderenswaardige opgewektheid van voren af aan begonnen, totdat de moeilijkheid was overwonnen. Het aantal physiologische onderzoekingen, door hem verricht, is zeer groot. Deze omvatten, zooals steeds zoo kenmerkend voor BENJAMINS is geweest, een uitgebreid gebied. Vooral dienen te worden genoemd onderzoekingen over de phonetiek, over acoustiek, over het evenwichtsorgaan bij visschen, duiven en bij den mensch, over de physiologie van het strottenhoofd en den slokdarm. Het beknopte leerboek der physiologie, dat met REYS en andere medewerkers werd bewerkt, kan voortreffelijk worden genoemd.

Maar ook voor het microscopische onderzoek had hij groote belangstelling. Dit blijkt reeds uit een uitvoerig onderzoek, in de eerste jaren te Utrecht, over de crista quarta in het binnenoor. Het vorige jaar verscheen een uitgebreide monographie over de beenige gezwellen van den neus en de bijholten. Nog in den laatsten tijd was BENJAMINS geheel verdiept in een onderzoek over de zenuwverzorging van het binnenoor. Dit is helaas niet kunnen worden beëindigd.

In de kliniek is de belangstelling van BENJAMINS vooral uitgegaan naar de zoogenaamde overgevoelighedsziekten. Zijn inaugureele rede in 1924 behandelde ook dit onderwerp. Hij heeft over de hooikoorts baanbrekend werk verricht. Een groot aantal publicaties omvat bijna alle andere onderdeelen van dit specialisme. Hiervan getuigen ook de vele mededeelingen in dit *Tijdschrift*. Hij bewerkte voor het handboek van DENKER en KAHLER de tropische ziekten van keel, neus en oor.

BENJAMINS was zeer veelzijdig en had een ruime belangstelling. Hij was zeer bekend in muzikale kringen, enkele van zijn composities zijn ten gehoor gebracht. In de zwemsport was hij een autoriteit; vooral op het gebied van de hygiëne van het badwater heeft hij veel werk verricht.

Het karakter van BENJAMINS was niet zoo, dat hij zich lang tot één onderwerp kon bepalen om dit tot in al zijn finesses te bestudeeren. Door zijn levendigen geest werden de resultaten reeds spoedig meegedeeld en ging de belangstelling uit naar iets anders. Maar indien iets nieuws tot stand moest worden gebracht, wist hij niet van ophouden totdat de zaak in orde was gekomen. En zoo was het hem mogelijk veel tot stand te brengen, zoowel op medisch gebied als daarbuiten. Hierbij dient wel in de eerste plaats te worden genoemd het inrichten van nieuwe laboratoria, waarin veel werk op het gebied van physiologie, microscopie, acoustiek en bacteriologie is verricht.

BENJAMINS was vooral een uitstekend organisator. Hij stichtte in 1926 met DE KLEYN het Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum. De vergadering te Groningen was de eerste werkelijk internationale bijeenkomst van keel-, neus-oorartsen na den vorigen wereldoorlog. De vereeniging is vooral door het werk van BENJAMINS, als secretaris, tot grooten bloei gekomen. Helaas moet worden vastgesteld, dat van dit mooie internationale werk nu weinig is overgebleven. Het zal vele jaren kosten om dit weer moeizaam op te bouwen.

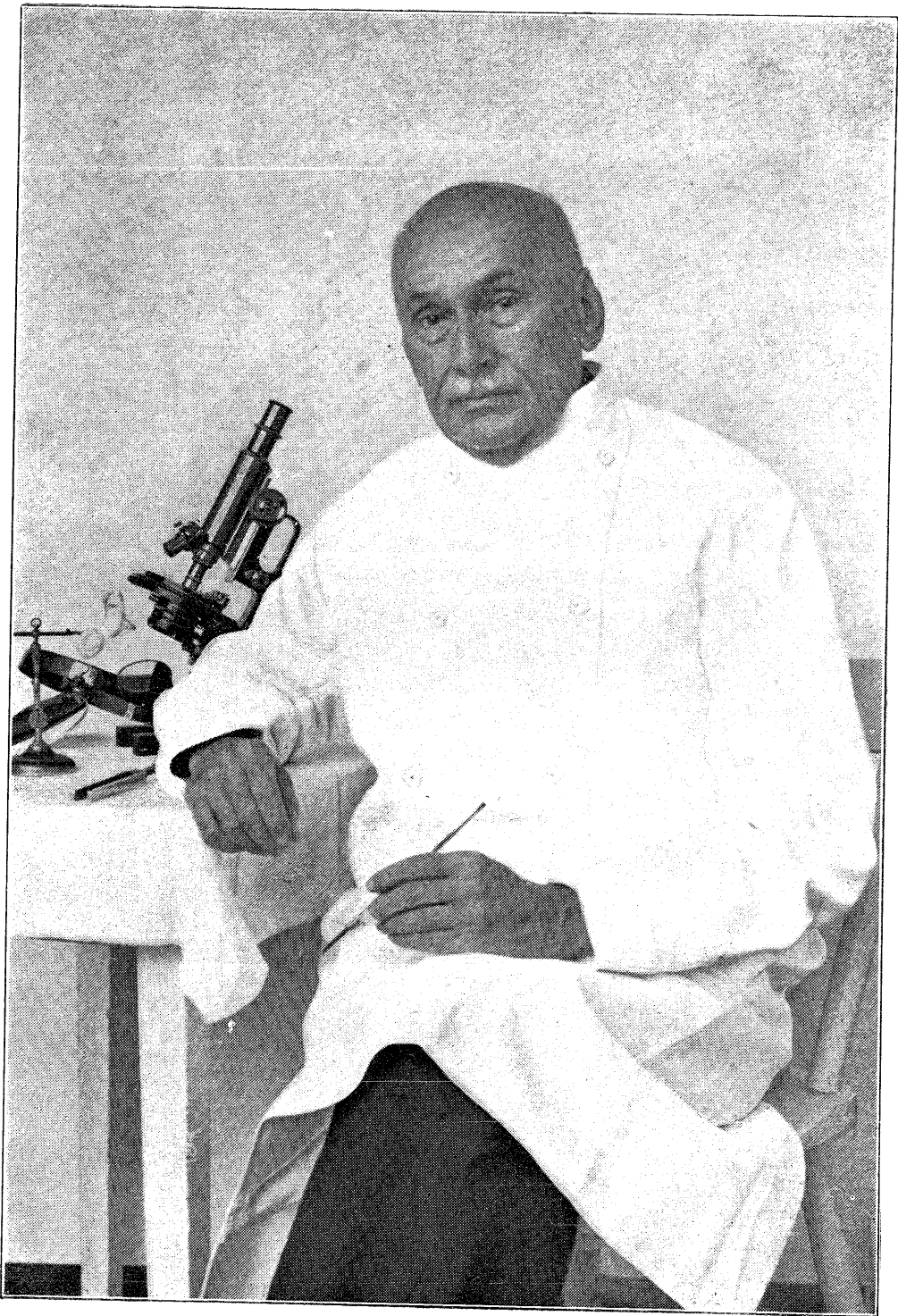
Het spreekt eigenlijk vanzelf, dat BENJAMINS op de buitenlandsche congressen, die geregeld door hem werden bezocht, een zeer geziene gast was. Hij was eerlid van vele buitenlandsche vereenigingen. Ook andere onderscheidingen vielen hem ten deel. Hij was Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

BENJAMINS was een voortreffelijk leermeester. Zijn uitgebreide kennis en zijn geheele karakter maakten hem hiervoor bij uitstek geschikt. Hij verstond de kunst om anderen in zijn onderzoekingen te betrekken of tot onderzoek aan te zetten. Hij is een groote stuwkracht geweest voor velen, hij wist school te maken.

Zijn leerlingen en ook vele anderen zullen hem steeds in hun dankbare herinnering blijven bewaren, ook door de groote hartelijkheid die hij wist te geven in zijn gastvrije huis. Hij had een goed hart; degenen die achter de schermen konden kijken, wisten, dat vele patiënten meer van hem hebben gekregen dan medische hulp alleen.

Enkele jaren geleden begon een slepende ziekte het gestel van dezen vitalen mensch te ondermijnen. Hoewel het lichaam reeds lang bijna niet meer kon, bleef de geest tot het laatst toe ongeknakt, en werd nog aan nieuwe plannen gedacht. Het moet voor de familie, die in hem zooveel verliest, een troost zijn, dat deze geest zal blijven voortleven door zijn werk, dat hij zoo lief had, en door zijn leerlingen, die hij het werk zoozeer heeft leeren liefhebben.

EELCO HUIZINGA.

G. E. BENJAMINS. †